Sosiale Wetenskappe: Geskiedenis · Graad 5

Memorandum · Kwartaal 3–4

TOTAAL
45
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By brongebaseerde vrae moet die antwoord uit die bron kom of daaruit afgelei kan word.
3. Waar 'n vraag om 'n eie mening vra, word die punt toegeken vir enige antwoord met 'n sinvolle rede.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, solank die antwoord gelees kan word.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Antieke Egipte · 10 punte			
1.1	A = 'n piramide; B = die Nylrivier; C = 'n palmboom (dadelpalm)	**3**	*1 punt elk. B: die antwoord moet die Nyl noem (net "'n rivier": geen punt nie).*
1.2	Die Nyl het elke jaar oor sy walle gestroom en vrugbare slik op die lande gelos, sodat gewasse kon groei. Dit het ook drinkwater gegee en was die pad waarlangs goedere vervoer is.	**2**	*1 punt vir landbou/vrugbare grond, 1 punt vir enige ander gebruik.*
1.3	Dit het die liggaam van 'n leeu en die kop van 'n mens ('n farao).	**1**	
1.4	Boere / landarbeiders (aanvaar ook: slawe en arbeiders) (1). Hulle het die grond langs die Nyl bewerk, deel van hul oes as belasting betaal, en in die vloedseisoen aan bouprojekte gewerk (1).	**2**	
1.5	Skryfkuns (hiërogliewe en later papier); 'n kalender met 365 dae; boukuns en meting; medisyne; besproeiing.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
VRAAG 2 · 'n Erfenisroete deur Suid-Afrika · 12 punte			
2.1	Frances Baard = Noord-Kaap; Die aalwyn = Oos-Kaap; Kaditshwene = Noordwes; Die Makhonjwaberge = Mpumalanga	**4**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
2.2	'n Klein goue renoster. Dit wys dat hulle goud kon bewerk en dat hulle ryk was en met ander lande handel gedryf het.	**2**	*1 punt vir die goue renoster, 1 punt vir die afleiding.*
2.3	Omdat van die oudste menslike fossiele ter wêreld daar gevind is — dit wys dat die mensdom se vroegste voorouers hier gewoon het.	**2**	*1 punt vir die fossiele, 1 punt vir die betekenis van die naam.*
2.4	Toe: dit het die mag van die setlaars (en later die Britte) voorgestel en is as fort en tronk gebruik (1). Nou: dit vertel die storie van al die mense van die Kaap (Khoikhoi, slawe en setlaars) en behoort aan elke Suid-Afrikaner (1).	**2**	
2.5	Polokwane (1); Bloemfontein (aanvaar Mangaung) (1).	**2**	
VRAAG 3 · Erfenis bewaar · 8 punte			
3.1	Besoekers raak aan die skilderye; mense krap hul name langs die skilderye; reënwater spoel die verf weg.	**3**	*1 punt elk.*
3.2	Tasbare erfenis = dinge uit die verlede wat ons kan sien en aanraak (1). Nie-tasbaar, enige een: liedjies, musiek, dans, lofpoësie (prysgedigte), stories, taal, godsdiens, feeste, familietradisies (1).	**2**	
3.3	Bou 'n reling sodat besoekers nie kan aanraak nie; laat besoekers net met 'n gids ingaan; sit 'n afdak of geut op om die reënwater weg te lei; plaas kennisgewings wat verduidelik waarom dit belangrik is; beperk die aantal besoekers per dag.	**3**	*Enige drie praktiese stappe. 1 punt elk.*
VRAAG 4 · Antieke Egipte: skrif, wetenskap en medisyne · 8 punte			
4.1	Hiërogliewe (1); op papirus, wat gemaak is van die papirusplant wat langs die Nyl gegroei het (1). Aanvaar ook: op klip / tempel- en grafmure / kleipotte.	**2**	
4.2	Enige twee: hy kon die oes en die belasting opteken; hy kon briewe en bevele vir die farao skryf; hy kon die tempels se rekords hou; min mense kon dit doen, dus was sy vaardigheid skaars.	**2**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
4.3	Wiskunde, enige een: lande ná die vloed weer opmeet; piramides en tempels beplan en bou; oes en belasting tel (1). Sterrekunde, enige een: hulle het 'n kalender met 365 dae gemaak; hulle het die sterre (Sirius) gebruik om te weet wanneer die Nyl sou oorstroom; hulle het geboue met die sterre in lyn gebou (1).	**2**	
4.4	Enige twee: hulle het mediese boeke op papirus geskryf; hulle het pasiënte ondersoek (gekyk, vrae gevra, die polsslag gevoel); hulle het gebreekte bene met spalke gespalk; hulle het wonde met heuning en kruie behandel; hulle het van die hart en ander organe (anatomie) geweet omdat hulle mummies gemaak het; hulle het eenvoudige operasies gedoen.	**2**	*1 punt elk.*
VRAAG 5 · Die graf van Toetankamen · 7 punte			
5.1	Howard Carter (1); in (November) 1922 (1).	**2**	
5.2	Hulle het in 'n lewe ná die dood (die hiernamaals) geglo (1), waar die farao hierdie dinge nodig sou hê (1).	**2**	
5.3	Enige een: Ra (Re, die songod); Osiris; Isis; Horus; Anubis; Amun.	**1**	
5.4	Die meeste koninklike grafte is beroof, maar hierdie een was amper volledig (1), so dit het gewys hoe 'n farao begrawe is en wat die Egiptenare gemaak, gebruik en geglo het (hul handwerk, rykdom en geloof oor die hiernamaals) (1).	**2**	

Totaal **45 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629